

Kitabu cha Danieli - Namba Arobaini

Paulo

Jeff Pippenger

2024-01-04

Danieri sapta ya mbere, iyo ishyizwe hamwe na Danieri sapta ya kane, igaragaza amateka y'abamarayika ba mbere n'uwa kabiri, kuva mu 1798 kugeza mu 1844. Muri ayo mateka igitabo cya Danieri cyarafunguwe, kandi igice cyafunguwe ni sapta za karindwi, iya munani n'iya cyenda. "Umurongo ku murongo," sapta ya mbere, iya kane, hanyuma iza karindwi kugeza ku ya cyenda, zigaragaza amateka y'umuryango wa Millerite w'umumarayika wa mbere.

Nal yoesnaka (1798 kubok 1844), Adventijim-gi yumdol-gi tatoba chingyasing asengba leirammi, aduga mahakki chingyasing adu phangthokpa matamda 1843-gi pioneer chart-ta lakpada phang-i. Daniel-gi saruk ani-gi Nebuchadnezzar-gi murtigi adu chart-ta lei. Daniel-gi saruk taret amasung nippa-gi drishyasing adu chart-ta lei. Saruk nippa-gi "the daily" adu phang-i, aduga Leviticus saruk 26-gi "seven times" adusu adum oirabadi phang-i. Revelation-gi saruk mapan-gi Islam-gi Woe ahum adu mapham aduda lei. Mapu-na makhoigi yumdol-gi chingyasing adu thokhallaga chatnaba ngamgani haibadu makhal ama ama oina maram khanghanba pumnamakta haikhi.

"Bila ku li ser dîwarên Siyonê wek çavdêrên Xwedê radiwestin, bila ew mirov bin ku karibin xetaran berî gel bibînin,—mirovên ku dikarin cûdahiya di navbera rastiye û şaşîye de, dadperweriyê û nedadperweriyê de nas bikin.

ማስጠንቀቂያው መጥቶአል፤ ከ1842፣ 1843 እና 1844 ጀምሮ መልእክቱ ከመጣ በኋላ እኛ ስንገነባበት የቆየነውን የእምነት መሠረት የሚያናውጥ ማንኛውም ነገር እንዲገባ መፍቀድ የለበትም። እኔ በዚህ መልእክት ውስጥ ነበርሁ፤ ከዚያም ጀምሮ እግዚአብሔር የሰጠንን ብርሃን በታማኝነት ጠብቄ በዓለም ፊት ቆሜ ነበርሁ። ቀን በቀን ጌታን በቅን ጸሎት እየፈለግን፣ ብርሃንን እየሻትን፣ እግሮቻችን በተቀመጡበት መድረክ ላይ ከዚያ እንድንደርስ ዘንድ አንፈልግም። እግዚአብሔር የሰጠንን ብርሃን እተወዋለሁ ብላችሁ ታስባላችሁን? ይህ እንደ ዘላለማዊ ዓለት ሊሆን ይገባዋል። ከተሰጠኝም ጀምሮ ዘወትር እየመራኝ ነው።” Review and Herald, April 14, 1903.

Ndimu ya munthu wa burashi wa dothi, imene iyenera kukwaniritsidwa mwa kutengapo mbali kwa anthu a Mulungu a masiku otsiriza, ikuyimiridwanso ndi Yesaya, pamene adziwitsa anthu a masiku otsiriza ndi ntchito imene aitanidwa kuchita; pakuti maziko anayenera kuikidwa m'manda ndi cholakwa masiku otsiriza asanafike.

Na abo abali abaawe balizimba amatongo ag'ekyera; olidda obulamu emisingi egy'emirembe mingi; era olibulwa, Omunoonyi w'ebbanga, Omuzaawo w'amakubo ag'okutuulamu. Isaaya 58:12.

"Ziwaste zya kale," zivwila ku mbulikilo zya mbimbiliya zikwatane na maka yombi ga kuhalanga, ubupagani no upapa. Ukuba ayo maka yombi ga kuhalanga ga bupagani gakulondwa no upapa ni vyo William Miller akolesye ngo mupango wakwe wa buvwi bwonse ubwo apeleka.

Na watajenga mahali pa zamani palipoharibika, watainua maangamizo ya kwanza, nao wataikarabati miji iliyo ukiwa, maangamizo ya vizazi vingi. Isaya 61:4.

Muundo wa unabii unaowakilishwa kama msingi, ni historia na uhusiano wa mamlaka hizo mbili. Kurejesha “njia za kukaliwa,” ni urejesho wa msingi wa Miller, ambao uliwakilishwa katika ndoto yake na kazi ya yule mtu wa brashi ya kufagia vumbi. Isaya alitumia mfano wa historia ya Ezra na wale waliorudi kutoka Babeli na kuikarabati Yerusalemu, ili kutambulisha urejesho wa ukiwa wa zamani.

Kalana mumasiku ga bashifwe twakale mu mulandu mukalabana ukufika na lelo; kabili pa maka ya bubi bwesu, ifwe, ne mfumu shesu, na ba shima pepo besu, twapelwe mu kuboko kwa shamfumu sha mu fyalo, ku lupanga, na ku butekwa, na ku kupokonywa ifintu, na ku nsoni ya pa menso, ngefyo cili ne lelo. Kabili nomba pa kanono fye uluse lwalangishiwa ukufuma kuli Yehova Lesa wesu, ukutushila abasheleko abakapona, no kutupela umusumali mu ncende yakwe iya mushilo, pakutila Lesa wesu aombolole amenso yesu, no kutupela ukupwililako kunono mu buteko bwesu. Pantu twali bapika; nangu kunjalo Lesa wesu tatulekile mu buteko bwesu, lelo atambalike uluse kuli ifwe pa menso ya shamfumu sha ku Peresia, ukutupela ukupwililako, ukushimika inzu yakwe Lesa wesu, no kulongosa amatongo yakwe, no kutupela ububumba mu Yuda na mu Yerusalemu. Ezra 9:7–9.

Ezra ne Yerusalemi walioshiriki kuijenga upya wanawakilisha “mabaki,” ambao ndio warejeshaji wa njia za kukaliwa ndani yake, nao ndio wale wanaoitimiza kazi hiyo katika muktadha wa maombi ya Mambo ya Walawi ishirini na sita, ambayo Ezra anayarejelea kwa kusema kwamba, “tangu siku za baba zetu tumekuwa katika kosa kuu hata siku hii ya leo; na kwa ajili ya maovu yetu sisi, wafalme wetu, na makuhani wetu tumetiwa katika mkono wa wafalme wa nchi mbalimbali, kwa upanga, kwa uhamisho, kwa unyang’anyi, na kwa aibu ya uso.” “Siku” anayoirejelea ni ile “siku” ambayo “mabaki” ya siku za mwisho wanazirejesha njia za kukaliwa ndani yake.

Ezra makaya yasigara ni bo bahe buhamya babiri bazurwa ku iherezo ry’iminsi itatu n’igice, kandi basohoza isengesho ryo muri Abalewi makumyabiri na gatandatu nk’uko ryagaragajwe na Daniyeli mu gice cya cyenda. Igihe Ezra na bagenzi be b’imirimo bagarukaga bavuye mu bunyage maze bakongera kubaka Yerusalemu, bashushanyaga umurimo wo kugarura amabuye y’agaciro ya Miller, ari wo murimo wo kugarura ukuri shingiro kwa Miller. Kubera iyo mpamvu, gusobanukirwa urwego rw’umurimo wa Miller ni ngombwa.

“Mitume walijenga juu ya msingi ulio imara, yaani, Mwamba wa Milele. Juu ya msingi huo walileta mawe waliyoyachonga kutoka ulimwenguni. Wajenzi hawakufanya kazi bila vizuizi. Kazi yao ilifanywa kuwa ngumu sana kwa upinzani wa adui za Kristo. Iliwapasa kushindana na ushupavu wa kidini, chuki ya upendeleo, na uadui wa wale waliokuwa wakijenga juu ya msingi wa uongo. Wengi waliotenda kazi kama wajenzi wa kanisa wangeweza kulinganishwa na wajenzi wa ukuta katika siku za Nehemia, ambao juu yao imeandikwa: ‘Nao walioijenga ukuta, na wale waliochukua mizigo, pamoja na wale waliopakia, kila mmoja kwa mkono mmoja alifanya kazi hiyo, na kwa mkono mwingine alishika silaha.’ Nehemia 4:17.” Matendo ya Mitume, 596.

Ase ni a tuha tuka e rua o Isaiah, a ngaue ko e fokotu'u hake 'a e ngaahi tu'unga fakava'e mo e ngaahi faka'auha 'o e ngaahi to'utangata lahi. 'Oku fakahaa'i 'e Isaiah ha ngaue fakalaumālie 'a ia na'e fakatātā'i 'e he ngaue fakasino mo'oni. Na'e totonu ke malu'i 'a e ngaahi tu'unga fakava'e, ka 'i hono fetongi, na'e iku 'o 'ufi'ufi kakato kinautolu 'e ha tu'unga fakava'e loi 'o e ngaahi maka mahu'inga fakapikopiko. 'Oku toe fakafoki mai 'e kinautolu 'oku fakahingoa'i 'e Isaiah 'a e ngaahi mo'oni tu'unga fakava'e 'a e kau Millerite, kae 'ikai ko e ngaahi piliki mo e ngaahi maka mo'oni. Ko e faka'ilonga 'o e ngaahi mo'oni ko ia ko e fa'unga 'a Miller ki he ngaahi mālohi faka'auha 'e ua na'a na laiki hifo 'a e potu toputapu mo e kautau 'i he "fitu taimi."

그 회복의 일은 “기초들”과 “많은 세대의 황폐함들”을 일으켜 세우는 것으로 표상되며, 여기 조금 저기 조금 하는 방식으로 예언 위에 예언을 더하는 방법론을 통하여 근본 진리들을 회복하는 예언적 사업을 나타낸다. 기초들과 황폐함들을 다시 세우는 일은 하박국 2장의 두 판인 1843년과 1850년의 개척자 도표들 위에 제시된 원래의 진리들을 제시하고 변호하는 일이다. 그리고 그 일은 “줄에 줄을 더하는” 늦은 비의 방법론으로 성취된다. 그것은 밀러의 꿈의 거짓 보석들로 표상된 바와 같이, 위조된 기초를 옹호하고자 하는 자들과의 논쟁 가운데서 예레미야의 옛 길로 돌아가는 일이다.

“Umwanzi ari kurondera kuyovya ivyiyumviro vy’abavukanyi n’abavukanyikazi bacu, ngo ave ku gikorwa co gutegurira abantu guhagarara muri iyi misi y’iherezo. Ubuhinga bwiwe bw’ububeshi bwagenewe kuyobagiza ivyiyumviro, bikava ku kaga no ku mabanga y’iki gihe. Babona ko umuco Kristo yavuye mw’ijuru azanira Yohana ku bw’abantu biwe ata co umaze. Bigisha yuko ivyabaye biri imbere yacu cane bitari ngirakamaro bihagije ngo bihabwe ukwitegerezwa kudasanzwe. Bahindura ukuri kwavuye mw’ijuru ukutagira ico gukora, bakambura abantu b’Imana ivyo bacyemwo kera, bakabasubiriza siyanse y’ikinyoma.

“Naditu hiti Yehova: Nimuhagarare mu nzira, murebe, mubaze inzira za kera, aho inzira nziza iri, maze muyigenderemo.” Yeremiya 6:16.

“Ntanduja ōnse kána ateme kutuuvula mafûku aa lwitabilo lwesu—mafûku aakandikwa ku ntendekelo wa mulimo wesu ku lufundilo lwa Lizwi olwa ku lilomba ne ku busokololi. Pamusoro pa mafûku aa twali twakula ku myâka makumi ataanu ya kulekelela. Bantu bânga kudhania nti basanga nzila ipya era nti bânga kuteka efûku erikakasa okukira eryo eryaatikibwa. Nanso eci ni bukumpi bunene. Taku muntu uukolá kuteka efûku limbi okutoolako eryo eryaatikibwa.”

“Mu bihe byahise, benshi bagerageje kubaka ukwizera gushya no gushyiraho amahame mashya. Ariko se inyubako yabo yamazwe igihe kingana iki ihagaze? Yahise isenyuka vuba, kuko itari yubatswe ku Rutare.

“Nzambi yina ve balongoki ya ntete basengelaki kukutana ti mambu ya bantu? Basengelaki ve kuwa mabanza ya luvunu, mpe na manima ya kusala nyonso, kutelama ngwi, na kutubaka ete: ‘Muntu mosi ve lenda kutula ntudisi yankaka kuluta yina me tulama dezia’? 1 Bakorinto 3:11.

“Basi twapaswa kuushikilia mwanzo wa tumaini letu kwa uthabiti hata mwisho. Maneno ya uwezo yametumwa na Mungu na kwa Kristo kwa watu hawa, yakiwatoa kutoka ulimwenguni, hatua kwa hatua, na kuwaleta katika nuru iliyo wazi ya kweli ya wakati huu. Kwa midomo

iliyoguswa na moto mtakatifu, watumishi wa Mungu wametangaza ujumbe. Tamko la kimungu limeweka muhuri wake juu ya uhalisi wa kweli iliyotangazwa.” Testimonies, gombo la 8, 296, 297.

“අවසාන දවස්වල ස්ථිරව සිටීමට ජනතාවක් සූදානම් කිරීමේ කාර්යය” යනු, එසකියලේගේ තිස් හත්වන පරිච්ඡේදයේ තිබෙන අනාවැකි දකෙ සමඟ සමන්ධ වූ කාර්යයයි. යසොයාගේ කාන්තාරයේ හඬ මගින් පණිවුඩයක් ඒරකාග කරනු ලබන අතර, එසකියලේගේ පළමු පණිවුඩය සොදොමේ සහ මීසර නගරයේ වීචියේදී නූතනගමාරක් මළව සිටි අය එක්රැස් කරයි. එවිට ඔවුහු දස කන්යාවන්ගේ උපමාවේ මතවේ සදහන් කළ ඒරමාද කාලයේ තමන් සිටි බව හඳුනාගනිති. ඉන්පසු ඔවුහු, ආපසු පැමිණීමට කැමති නම්, වචනා දේ නරක දේවලින් වෙන් කරන ලසෙ යරෙමේයාට දෙන ලද හඬගැන්වීම අසති. තවද ඔවුහු දානියලේගේ තවවන පරිච්ඡේදයේ යාච්ඤාව වර්තමාන සත්වයා ලසෙද හඳුනාගනිති. එබැවින්, සුහාරංචියේ කොන්දේසි පිළිගෙන ඒවා ඉටු කරමින් ආපසු පැමිණීමට ඔවුන් තෝරාගන්නේ නම් හා එසේ කරන විට, ඔවුහු එසකියලේගේ දවෙන පණිවුඩය ලබා, මහත් සේනාවක් ලසෙ තම පාද මත නැගී සිටිති.

“Emê amadekirina gelê ku di rojên dawî de bisekinin” bi rêbaza barana paşîn ya “rêz li ser rêz” tê bi cih anîn. Ew kar, karekî veğerandina rastiyên Milleriteyê tê de heye, yên ku di ser nexşeyên pêşeng 1843 û 1850 de hatine nîşandan. Ev her du nexşe du tabloyên Habakkuk in, û divê yek li ser yekî din bîn danîn (rêz li ser rêz); û bi vî awayî, her du nexşe ew rastiyên bingehîn temsîl dikin ku divê di rojên dawî de ji aliyê zîlamê firçeya axê ve bîn veğerandin.

Eka bahi rūkamba hamwe, omurongo aha murongo, biranga ekikuzo ekyari kiri omu karita ya 1843, ekyahindwirweho hanyuma omu karita ya 1850. Biri kushwijumwa nk’emeza emwe (omurongo aha murongo), nubwo biragambirira embaganiza y’abantu ba Ruhanga hamwe n’ebyafaayo ebyeserekire eby’emitwe mushanju, ahabw’okuba hamwe birangirira okushoberwa okw’okubanza, obwire bw’okulindiriramu, Okurira kwa Hagati y’Ekiro, na Okitoba 22, 1844, hamwe n’okushoberwa kukuru.

Eri ibanze, Okubaza okw’Ekiro Kyaakati, n’eri ibanze ery’amaani ni byo byafaayo ebihishire eby’emitwe musanvu. Eki ni kiringo ky’amazima, kubanga amazima gashingiire ku kuba enyuguta ey’okubanza n’ey’enkomerero ey’ekigambo ky’Ekiheburayo “amazima” ziri zimwe, nk’oku n’okubanza n’enkomerero y’okubonabona okw’omu byafaayo ebyo biri bwe ziri. Enyuguta ey’omu makkati, era ey’ekkumi n’esatu, kabonero ka bujeemu, nga bwe kiragibwa abo abagaana obubaka bw’Okubaza okw’Ekiro Kyaakati. Ebisate ebyo bibiri bwe bikunyeanyizibwa awamu, bikuwa abajulirwa babiri eri amazima ag’obunnabbi ag’Abamilleri agalina okuzzaawo omusajja ow’akakunku k’enfuufu, naye era biraga n’obumanyirivu obufaananya obumanyirivu bw’abo emitwalo kikumi mu enkumi n’enkumi n’ena.

Abo bahamagariwe kuba ikimenyetso (igihumbi ijana na mirongo ine na bine) bahuye no gucika intege kwabo kwa mbere ku wa 18 Nyakanga 2020, hanyuma muri Nyakanga 2023 bagezwaho ubutumwa buvuye ku ijwi rirangurura mu butayu. Iryo jwi ryabahamagazaga kugaruka.

Esi wakati huu katika historia iliyofichika ya ngurumo saba ndipo uasi utafunuliwa, kwa maana alama ya njia inayofuata ni pale mtu wa ufagio wa vumbi anapokusanya vito na kuvitupa ndani ya sanduku. Kisha vinang'aa mara kumi zaidi. Wakati huo Miller aliamshwa. Mabikira (Miller) wanapoamka, huwa tayari ni kuchelewa. Urejesho wa mahali palipofanywa ukiwa pa vizazi vingi ni kazi ambayo mashahidi wawili hawana budi kushiriki ndani yake. Kazi hiyo sasa inatekelezwa.

נעלטיפאק לאינד ניא, גלוא גייט פייב נוזח רעד ניא טלעטשעגראַפ טרעוו יז יוו, תואובנ יד ןױפ תרגסמ סרעללימ פאלייוו Future for America ראַפ תרגסמ יד ווא; מזילאפאפ ווא מזינאגאפ ןױפ תוחוכ עקידנטסווראַפ ייווצ יד ןעוועג זיא, ןיינ ווא טכא, ןביז מזינאטסעטאַרפ ושיטאַטקאפא ווא (היח יד) מזילאפאפ ןױפ טגלאַפּעגקאַנ, (נאַקאַרד רעד) מזינאגאפ זיא Future for America חילש רעד. סולנאפ חילש מעד ןױפ ןטפירש יד זיא תורגסמ עדייב טעדנירגאַב קאוו לסילש רעד. (איבנ רעשלאַפ רעד) סולנאפ טאַה רויג נייז ראַפ. לארשי ןקינחור טימ לארשי ןטלא ודנובראַפ טאַה קאוו מיטש עשיאובנ יד ןעוועג זיא סולנאפ „טלעטשעגראַפ, רעדאַ “טלייוורעדסיוא, טניימ קאוו, לואַש ןסייהעג.

Paulo akachaguliwa (akateuliwa) kuwa mtume kwa Mataifa, naye alichaguliwa, miongoni mwa mambo mengine, kwa sababu ya uelewa wake wa Agano la Kale. Akiandika sehemu kubwa ya Agano Jipya, hakuna mwingine miongoni mwa waandishi wa Agano Jipya aliyekuwa na uelewa wa Agano la Kale kama alivyokuwa nao Paulo. Alichaguliwa kuongoza katika kuwasilisha injili kwa Mataifa, lakini pia alichaguliwa kuthibitisha uhusiano wa historia za kinabii za Agano la Kale na historia ya kinabii iliyofuata kipindi cha msalaba. Bila ushuhuda wa Paulo, uelewa wa kinabii wa Wamilleri, na ule wa Future for America, usingekuwapo kabisa. Katika historia ileile ambayo Israeli halisi iliachwa kwa talaka kama watu wateule wa Mungu, Paulo alichaguliwa kubainisha kwamba Israeli wa kale, ingawa wakati huo alikuwa ameachwa na Mungu kwa talaka, alikuwa ishara ya historia ya kinabii ya Israeli wa kiroho. Kanuni za lazima za kinabii kwa ajili ya harakati za malaika wa kwanza na wa tatu zinategemea hasa maandishi ya mtume Paulo.

Uvo twafwana ko, tukalolela pamo amafunde yamo ya buprofito ayo Paulo amwenepo, ayakosele ubusolwelo bwa baMillerite, ubwasuminwe mu mwingilo wa maka yabili ayakonaula; kabili mu kucita ifyo, tukalolela na fimbi ifyo ayo mafunde yakoselamo pa mwingilo wa maka yatatu ayakonaula.

Na zaidi, ndugu zangu, sipendi ninyi mkae katika ujinga juu ya jambo hili, ya kuwa baba zetu wote walikuwa chini ya lile wingu, na wote wakapita katika bahari; nao wote wakabatizwa kwa Musa katika lile wingu na katika bahari; nao wote wakala chakula kile kile cha rohoni; nao wote wakanywa kinywaji kile kile cha rohoni; kwa maana walikunywa katika ule Mwamba wa rohoni uliowafuata; na ule Mwamba ulikuwa Kristo. Lakini wengi wao Mungu hakupendezwa nao; kwa maana waliangamizwa jangwani. Basi mambo hayo yalikuwa mifano yetu, kusudi tusitamani mambo mabaya, kama wao nao walivyotamani. Wala msiwe waabudu sanamu, kama baadhi yao walivyokuwa; kama ilivyoandikwa, Watu waliketi kula na kunywa, kisha wakainuka kucheza. Wala tusizini, kama baadhi yao walivyozeni, wakaanguka siku moja watu ishirini na tatu elfu. Wala tusimjaribu Kristo, kama baadhi yao nao walivyomjaribu, wakaangamizwa na nyoka. Wala msinung'unike, kama baadhi yao nao walivyonung'unika, wakaangamizwa na mharibu. Basi mambo hayo yote yaliwapata wao kwa jinsi ya vielelezo; tena yaliandikwa ili kutuonya sisi, ambao mwisho wa nyakati umetufikia. 1 Wakorintho 10:1–10.

Mumavhesi gumi, Paulo wa sumbula leswaku mukhuva wa babatiso a wu fanekisiwe eku tsemakanyeni ka Lwandle ro Tshwuka, leswaku Ribye leri a ri landzela Vaisrayele va khale a ri ri “Ribye ra moya,” naswona a ri ri Kriste. U kombisa leswaku Vaisrayele va khale a va ri xikombiso xa lava hanyaka emasikwini yo hetelela. Xivulwa lexi i xilemukiso, naswona xivulwa lexi i mhaka ya mphikizano exikarhi ka lava seketelaka ntiyiso ni lava kanetaka ntiyiso. Vatheolojiya va Vaadiventa va dyondzisa leswaku Paulo a a kombisa ntsena leswaku matimu ya Vaisrayele va khale a ma kombisa tidyondzo ta mahanyelo leti a ti fanele ku twisisiwa hi lava hanyaka emasikwini yo hetelela, kambe va sindzisa leswaku Paulo a nga kombisanga leswaku matimu ya Israele wa xiviri a ma fanele ku tlhela ma endleka hakunene eka Israele wa moya. Makwerhu wa xisati White u tala ku tirhisa xivulwa lexi ku tiyisisa swona leswi Paulo a a swi vula.

“یم‌مدرس وب رتایز و موودرک نای‌مسق نای‌وخ یم‌مدرس وب رت‌م‌مک ناک‌ن‌وک مر‌م‌م‌غ‌ئ‌پ‌ل‌ ک‌ه‌ی‌ ر‌ه‌ ک‌ه‌و‌ ادی‌و‌ور نای‌وب‌ش‌ن‌ات‌ش‌ و‌وم‌ه‌ه‌ م‌ه‌ئ‌. بت‌اک‌ه‌د‌ئ‌پ‌راک‌ م‌م‌ئ‌ئ‌ وب‌ نای‌ن‌درک‌ل‌ی‌ن‌ی‌ب‌ش‌ئ‌پ‌ ه‌ی‌وب‌، م‌م‌ئ‌ئ‌ مت‌ن‌و‌وت‌ش‌ی‌ه‌گ‌ ن‌ه‌ی‌ج‌ ی‌ن‌اک‌ه‌ی‌ات‌وک‌ ی‌ن‌ا‌و‌ه‌ئ‌، م‌م‌ئ‌ئ‌ ی‌ه‌ون‌درک‌ر‌اد‌ا‌گ‌ائ‌ وب‌ ن‌وار‌س‌و‌ون‌ و‌؛ ن‌و‌وم‌ن‌ م‌ک‌، درک‌ه‌د‌ت‌م‌م‌ز‌خ‌ ن‌ای‌ن‌ات‌ش‌ و‌ه‌ئ‌ م‌م‌ئ‌ئ‌ وب‌ و‌ک‌ل‌ه‌ب‌، ن‌ای‌وخ‌ وب‌ ن‌. 1 Corinthians 10:11. ’ن‌ای‌ر‌م‌س‌ ه‌ون‌م‌س‌ائ‌ ل‌ل‌ م‌ک‌ ز‌و‌ری‌پ‌ ی‌ح‌و‌ر‌ م‌ب‌ ه‌و‌ود‌ن‌ای‌ه‌گ‌ار‌ ن‌ات‌وب‌ ن‌ای‌ل‌ی‌ج‌ن‌ی‌ئ‌ ی‌ن‌ا‌و‌ه‌ئ‌ ن‌ه‌ی‌ل‌ل‌ ات‌س‌ئ‌ئ‌. ’ن‌م‌ک‌ه‌د‌ ن‌ای‌ن‌درک‌اش‌ام‌ت‌ ی‌و‌وز‌م‌رائ‌ ن‌اک‌ه‌ت‌ش‌ی‌رف‌ ی‌ن‌ات‌ش‌ و‌ه‌ئ‌؛ ن‌ئ‌ر‌ک‌ه‌د‌ ت‌ر‌و‌پ‌ا‌ر‌ ن‌ات‌ئ‌پ‌، ه‌و‌ار‌د‌ئ‌ن‌ 1 Peter 1:12....”

“Biblia yikusanyije kandi ihuriza hamwe ubutunzi bwayo bwose ku bw’iki gisekuru cya nyuma. Ibyabaye byose bikomeye n’ibikorwa byose bikomeye by’amateka yo mu Isezerano rya Kera byarabaye, kandi biracyisubiramo, mu itorerero muri iyi minsi y’imperuka.” Selected Messages, igitabo cya 3, 338, 339.

“Agorondera ganene na emikoro egy’ obutiikirivu eby’omu byafaayo by’Endagaano Enkadde byabaddenga era birina okweyongera okuddinjanibwa mu kkanisa mu nnaku zino ez’oluvannyuma,” bwe Sister White afunze amakulu ga Pawulo mu nnyiriri ezo. Mu kugezaako okumenya Pawulo bwe yategeeza nti Isiraeri ow’edda yalaga mu ngeri ey’obubonero ebyafaayo bya Isiraeri ow’enjawulo ow’amazima, Sitaani aleeseewo obulumbaganyi bubiri obukulu eri omusingi guno ogw’obunnabbi. Obulumbaganyi obusooka, bwe nnamaze dda okwogerako, kye kigambo nti Pawulo yali amanyisa bukkiriza nti ebyafaayo ebyo byali biraga misomo gya mpisa. Enjigiriza eyo ey’obulimba kitundu kya mazima, era kitundu kya mazima si mazima n’akatono. Kituufu nti emisomo gy’empisa egiyinza okufunibwa mu byafaayo bya Isiraeri ow’edda giri lwa mugaso gw’abo abali abalamu mu nnaku ez’oluvannyuma; naye bwe kikozezebwa okwegaana nti ebyafaayo ebyo era kifaananyi ky’ebigambo ebigena okuddinjanibwa, olwo kifuuka kitundu kya mazima, ekyategekebwa okwegaana amazima.

“Ukuwawisya kana ikilapho lino lili pano pa wandu wa Leza—ukuwawisya usange wafuma mu charu na kupatulika, na kwenda mu nthowa ya kupulikira mwakujipepeska; ndipo ikilapho usange wakukolerana na wakusopa vikoze, awo wakunyapira ivyo kuchanya kukupempha mwakukwezegeka. Zakwananga na uheni wa Israyeli wakugaluka zalembeka, ndipo chithuzithuzi ichi chikuwikika panthazi pithu kuwa chenjezege chakuti usange tikukopera chiyelezgero chawo cha kwananga na kuleka Leza, tiwenge pasi nadi umu nawo wakawira. ‘Sono vinthu vyose ivi vikachitika kwa iwo kuwa vyakuyeruzgirapo: ndipo vikalembeka kuti vitichenjezege ise, awo umaliro wa charu wafika pa ise.’” Testimonies, volume 1, 609.

Û rastiyeke divê ne ji bo înkarkirina rastiyeke din were bikaranîn, çimkî gava ew wisa tê kirin, rastiya Xwedê dibe derew.

“Փրկչի մեկ խոսքը չպետք է գործածվի՝ մյուսը անվավեր դարձնելու համար”: Մեծ պայքար, 371:

The teaching that ancient Israel's history represents moral lessons alone, is often used by Adventist theologians to destroy God's prophetic Word, and it is one of the half-truths that is included in the dish of fables prepared to deceive God's people into receiving a lie, and the lie they receive is identified in the writings of the apostle Paul.

Mhigo mungine mkuu dhidi ya kanuni kwamba historia ya Israeli ya kale hufananisha historia ya Israeli ya kisasa ulitungwa na Wajesuiti katika kipindi cha historia ya Matengenezo ya kupinga, nao unajumuisha kukubaliana na wazo kwamba historia ya Israeli ya kale inarudiwa. Uongo wa Kijesuiti ni kwamba historia hiyo inarudiwa kwa uhalisia, si kwa jinsi ya kiroho. Uongo huo ulitungwa kama njia ya kuzuia uelewa kwamba papa wa Roma ndiye mpinga-Kristo wa unabii wa Biblia, kwa maana fundisho hilo linakubali ukweli kwamba yuko mpinga-Kristo katika siku za mwisho, lakini linashikilia kwamba mpinga-Kristo huyo anawakilishwa na mamlaka halisi, wala si mamlaka ya kiroho. Basi yule kahaba wa Ufunuo kumi na saba, aliyeandikwa katika kipaji cha uso wake, Siri, Babeli Mkuu, angekuwa ni kahaba anayeinuka katika nchi halisi ya Babeli, ambayo leo ni Iraq.

“Bane aba bateshinkana mu kumvya Ijambo, kandi ntibabone insobanuro ya antikristo, ata kabuza bazishyira ku ruhande rwa antikristo.” Kress Collection, 105.

Pope ni mutu wa hakika, akiwakilisha mamlaka ya hakika (Kanisa Katoliki), lakini yeye na shirika lake wametambuliwa kiunabii kwa Babeli halisi, na wanaweza kutambuliwa kwa usahihi tu wakati suala la mpinga-Kristo linapowekwa wazi kama utimilifu wa kiroho wa mfano halisi. Paulo alitambulisha kwamba Israeli halisi ni kielelezo cha Israeli wa kiroho, lakini huo haukuwa ukweli mpya wa kinabii aliouwasilisha, kwa maana ufahamu wake ulikuwa kwa jumla umejengwa juu ya Agano la Kale, na hapo ndipo ushuhuda wake umeegemezwa.

Boye Yehova, Mfalme wa Israeli, na Mkombozi wake, Yehova wa majeshi: Mimi ni wa kwanza, nami ni wa mwisho; wala mbali nami hapana Mungu. Na ni nani, kama mimi, atakayeita, naye atayatangaza, na kuyaweka kwa utaratibu mbele yangu, tangu nilipowaweka watu wa kale? Na mambo yanayokuja, na yatakayokuwa, na wayawaonyeshe. Msiogope, wala msifadhaike; je, sikukuambia tangu wakati huo, na kuyatangaza? Ninyi ndio mashahidi wangu. Je! Yuko Mungu mwingine zaidi yangu? Naam, hapana Mwamba; mimi simjui mwingine awaye yote. Isaya 44:6–8.

Tuha nawa tumina Kristus, ndembua Paulo, tii Alpha na Omega wamukosa sha, hana Isuraeli wa kale vene, mwanda naantu owa kale wa mu Biblia viikalo vyaushilo vya kumonika “vinthu vyatiiza,” haantuava ve nawa mamiu a kuhela. Paulo waali muhingi mukatampe wa Testamente ya Kale, na waatumine kuikala mukokelo wa upolofita wa kwikatanisha pakati ka mpangilo wa Isuraeli wa vene na wa kumhepo. Mibhalo yakwe ndiyo yalongozha ava vaumvwine kuyengetela kwa kuyuka mwiita wa kuhela mu 1798, na kabidi mu 1989.

و ،من قهك ن انؤى ،من قهك رسىم ،تأل هؤؤر ىهن قهك ىن أل ادم ،من ىق هتسار ىهن قهك لباب امئه وهئ .ادن اهئ ىى اتؤك هل ن ناكهئ ىن احؤر مزئه ىامئه ،ىسراف-ىدام ىهن قهك ىتهئ رؤتار پمئ ىتئد ادوهئ ىاود مك تاكهء هئ ىن احؤر وهئ ىتهئ ارهن ئون و ،تئد رتئش ئپ مك ن من ىق هتسار وهئ من ان قهك ىن احؤر ىمدهئ ىامئه من ىق هتسار ىمدهئ مك تاكهء هئ ىن دن اسان مك تئ چء هتسائ وهئ ات سؤل واپ (هئ سءم هك) ووب .

Na kwa hiyo imeandikwa, Mtu wa kwanza, Adamu, alifanywa nafsi iliyo hai; Adamu wa mwisho alifanywa roho ihuishayo. Lakini si kile kilicho cha rohoni kilichokuwa cha kwanza, bali kile kilicho cha asili; na baadaye kile kilicho cha rohoni. Mtu wa kwanza ametoka katika nchi, ni wa nchi; mtu wa pili ni Bwana kutoka mbinguni. Kama alivyo yeye aliye wa nchi, ndivyo walivyo nao walio wa nchi; na kama alivyo yeye aliye wa mbinguni, ndivyo walivyo nao walio wa mbinguni. Na kama tulivyoichukua sura yake aliye wa nchi, vivyo hivyo tutaichukua sura yake aliye wa mbinguni. 1 Wakorintho 15:45–49.

Pawulo ari kwigisha amasomo amwe yimbitse cyane yerekeye Adamu wa mbere n’uwa nyuma, ariko hano turimo gusa kugaragaza ihame ashyira ahagaragara mu buryo busobanutse cyane muri uwo murongo, aho avuga ati: “Icyabanjirije si icy’umwuka, ahubwo ni icy’umubiri; hanyuma hakaza icy’umwuka.” Icy’ukuri nyakuri, Pawulo aha yita “icy’umubiri,” ni cyo kibanza, naho icy’umwuka kikaza nyuma. Isirayeli ya nyakuri yabanjeho, kandi yari iy’umubiri, naho Isirayeli y’umwuka iza “hanyuma.”

Babulo ya halisi yatangulia Babulo ya kiroho. Hoja inayofuata iliyo ya muhimu inayokaziwa katika maandiko ya Paulo ni ile hatua ya kihistoria ambayo mabadiliko kutoka kwa halisi kwenda kwa kiroho yapaswa kutumiwa. Ni kipindi cha msalaba ambapo mabadiliko ya kinabii kutoka kwa halisi kwenda kwa kiroho hutambulishwa.

Nuk nyi khyo shü Christ Jesus la dad-pa gyis phab-pai mingdu, khyod-rang thams-cad ni dkon-mchog gi bu tsho yin. Khyod-rang nang-na Christ la khros gsol byas-pa gang yin-pa de thams-cad kyis Christ gos-su gsol to. De-na, Yuda-pa dang Girik-pa gnyis kyi bar med; bran dang rang-dbang-can gnyis kyi bar med; pho dang mo gnyis kyi bar med; ci’i phyir zhe-na, khyod-rang thams-cad Christ Jesus nang gcig pu yin no. Gal te khyod-rang ni Christ kyi yin na, de-tshe khyod-rang ni Abraham gyi rigs-su gyur, zhal-ches dang mthun-pa’i nor-skal-can yin no. Galatians 3:26–29.

حئ سءم رهغهئ و كئئ اك ؛هئ ىن گنرگ هوهئ ،تئ ب كهئ ى چرهء تن ووب كئ اءل ىتار ىم رهغهئ ؤت ؛تن من ىق هتسار ىلئ ىئ ارسئ ىئ ؤت .مئ هاربئ ىئ ىهون هئبء ؤت اس وهئ ،تئ رگبرمو چاخ ،ىن احؤر ىلئ ىئ ارسئ ىئ ؤب من ىق هتسار ىلئ ىئ ارسئ ىئ هل مك هون تساوگ .تئ ىن احؤر ىلئ ىئ ارسئ ىئ هل نائ كهئ رهه ،هئ هئ ؤؤ ىن امئ ىن ائ مكهل ؤپ رهه .لؤپ وود هب تاكهء ش هبء ىتهئ اقؤرم سلؤپ .ووب رهه .تاكهء ىگدن ىامن نائ مك هئ امئ ىئ و نازئ هك هئ هئ ىكئ راش نائ كهئ رهه .نمئ هاربئ ىئ ىهون ىن احؤر ىمدهئ نائ ن من ىق هتسار ىمدهئ ىروك نائ نائ كهئ

Ndzi leswi ku tsariweke: Abrahama a a ri ni vana vambirhi va xinuna, un’we hi nandza wa xisati, un’wana hi wansati la ntshunxekeke. Kambe loyi a a huma eka nandza wa xisati u tswariwe hi tlhelo ra nyama; kasi loyi a a huma eka la ntshunxekeke u tswariwe hi xitshembiso. Swilo leswi i xifananiso: hikuva lava i mintwanano yimbirhi; wun’wana wu

huma entshaveni ya Sinayi, wu tswalela evuhlongeni, wona i Hagara. Hikuva Hagara loyi i ntshava ya Sinayi eArabya, naswona u ringana na Yerusalema wa sweswi, hikuva yena ni vana vakwe va le vuhlongeni. Kambe Yerusalema wa le henhla u ntshunxekile, naswona hi yena manana wa hina hinkwerhu. Hikuva ku tsariwile ku te: Tsaka, wena mhika leyi nga tswaliki; handzuka u huwelela, wena loyi u nga vavisekiki hi ku veleka; hikuva loyi a nga ri na nuna u ni vana vo tala ngopfu ku tlula loyi a nga ni nuna. Kutani hina, vamakwerhu, hilaha Isaka a a ri hakona, hi vana va xitshembiso. Kambe hilaha hi nkarhi wolowo loyi a tswariweke hi tlhelo ra nyama a xanisa loyi a tswariweke hi tlhelo ra Moya, swa fana ni sweswi. Hambiswiritano, Matsalwa ma ri yini? Hlongola nandza wa xisati ni n'wana wakwe; hikuva n'wana wa nandza wa xisati a nge ka a nga vi mudyandzhaka swin'we ni n'wana wa la ntshunxekeke. Hikwalaho ke, vamakwerhu, a hi vana va nandza wa xisati, kambe hi va la ntshunxekeke. Vagalatiya 4:22–30.

Mu gihe cy'umugaraba, ibyari bisanzwe bya kera mu buryo bw'inyuguti byahindutse ibimenyetso by'ibya none byo mu buryo bw'umwuka. Intumwa Pawulo yasobanuye ayo kuri kw'ingenzi y'ubuhanuzi, ari yo yemereye William Miller gushyiraho urwego rw'ububasha bubiri buteza umusaka, ari bwo yashingiyeho imyanzuro ye yose y'ubuhanuzi. Kandi umurimo nk'uwo wakozwe n'intumwa Pawulo ni wo ugaragaza ububasha butatu buteza umusaka, ari bwo rwego rushingirwaho imyanzuro yose y'ubuhanuzi ya Future for America.

'Kuulikana ku Miller kwaongezeka kwa maarifa kulikowakilishwa na njozi ya Mto Ulai ya sura ya saba, nane, na tisa kulitegemea ugunduzi wake kwamba “ya kila siku” katika kitabu cha Danieli iliwakilisha Rumi ya kipagani. Alifanya ugunduzi huo katika waraka wa pili wa Paulo kwa Wathesalonike. Ufahamu huo ndio ukweli wa msingi unaotambuliwa kuhusiana na “uongo” wa kinabii, unaosababisha upotovu mkuu uwajie Waadventista Wasabato katika siku za mwisho.

Em ê gotara pêşve li xwendina me ya zêdebûna zanînê ku di rûyadîtiya Çemê Ulai de hatî nîşandan, di gotara paşîn de bi nirxandina tiştê ku Miller di nameya Pawlos de nas kir, berdeyam bikin.

“Yeye aonaye chini ya uso wa mambo, asomaye mioyo ya wanadamu wote, asema juu ya wale waliokuwa na nuru kuu: ‘Hawateseki wala kushangazwa kwa sababu ya hali yao ya kimaadili na ya kiroho.’ Naam, wamejichagulia njia zao wenyewe, na nafsi yao yafurahia machukizo yao. Mimi nami nitachagua upotovu wao, na nitaleta hofu zao juu yao; kwa sababu nilipoita, hakuna aliyeitikia; niliponena, hawakusikia; bali walitenda yaliyo maovu machoni Pangu, na kuchagua yale nisyoyafurahia.’ ‘Mungu atawaletea upotevu wenye nguvu, hata wauamini uongo,’ kwa sababu hawakupokea kuipenda kweli ili wapate kuokolewa, ‘bali walifurahia udhalimu.’ Isaya 66:3, 4; 2 Wathesalonike 2:11, 10, 12.

“Omwechisya wa Mwigulu wabuzya ati: ‘Busena nzi obwabuzyi obukomezi obwakwesa kuleng’anya amano kuliko kweyelesya kuti mwakula pa musingi wolondokede era kuti Ruhanga akkiriza emirimo yammwe, so ng’amazima gali nti mukola ebintu bingi okusenziira ku nkola z’ensi era musobya eri Yakuwa? Ai, buno buyitirivu obunene, obubuzyi obusikiriza, obufuga amano g’abantu, abantu abo abamaze okumanya amazima bwe balowooza ekifaananyi ky’okutya Ruhanga okuba omwoyo n’amaani gaakyo; bwe balowooza nti

bakaggawale era beeyongeddeko ebintu era tebeetaaga kintu kyonna, ate ng'amazima gali nti beetaaga buli kintu kyonna.'” Testimonies, volume 8, 249, 250.